

Konferencja podsumowująca projekt pn.
**„Rewitalizacja obszaru przestrzeni publicznej
i zabudowy śródmiejskiego odcinka Alei Wojska
Polskiego w Szczecinie”**

Szczecin, 8-9 października 2019 r.

Centrum Kultury Euroregionu
STARA RZEŹNIA

Rzeczpospolita
Polska

Miasto
Szczecin

Unia Europejska
Fundusz Spójności

„NOWE ŻYCIE PLACU”
PROTOTYPOWANIE W SZCZECINIE
maj — listopad 2019 r.

Paweł Jaworski
Experimental Urbanism

co jest nie tak z rozwojem przestrzennym naszych miast?

© Paweł Jaworski

Gleiwitz — 1910 r.

co jest nie tak z rozwojem przestrzennym naszych miast?

© Paweł Jaworski

Źródło: Google Street View

Gliwice — 2017 r.

co nas spotyka, gdy próbujemy wdrażać zmiany?

Wiadomości z Katowic

Strefa tempo 30 w Katowicach. Chcą w referendum obalić pomysł Marcina Krupy

PRZEMYSŁAW JEDLECKI 24 sierpnia 2015 | 18:16

Katowice, inicjatorzy referendum przeciwko ograniczeniu prędkości "Tempo 30", Alan Pierzchała i Olaf Mysiol (DAWID CHALIMONIUŁ)

NAJCZĘŚCIEJ CZYTANE

- 1 Zapadł się parking przed sklepem w Jaworznie. Do dziury wpadły dwa samochody
- 2 Znany aktor spadł z mostu Karola w Pradze. Skoczyli za nim słąscy górnicy
- 3 Magiczny ogród zamiast brzydkiego podwórka w Załężu. "Całe życie patrzyłam na mur, cieszę się" [ZDJĘCIA]
- 4 Uczennica wdrapła się na krzyż i zniszczyła figurkę Jezusa. Za karę nie pójdzie na studniówkę
- 5 Trzy osoby zginęły w wypadku. Policja prosi świadków o pomoc
- 6 Ważna decyzja przed radnymi. Potrzebne pieniądze na stadion przy ul. Cichej

Miasto Jest Nasze

@MiastoJestNasze

Obserwuj

.@PatrykJaki : "@warszawa jest pełna ideologii by tępić ludzi jeżdżących samochodami" samochody to większy smog-transport publiczny i rower

00:05 - 12.09.2017

12 polubień

1

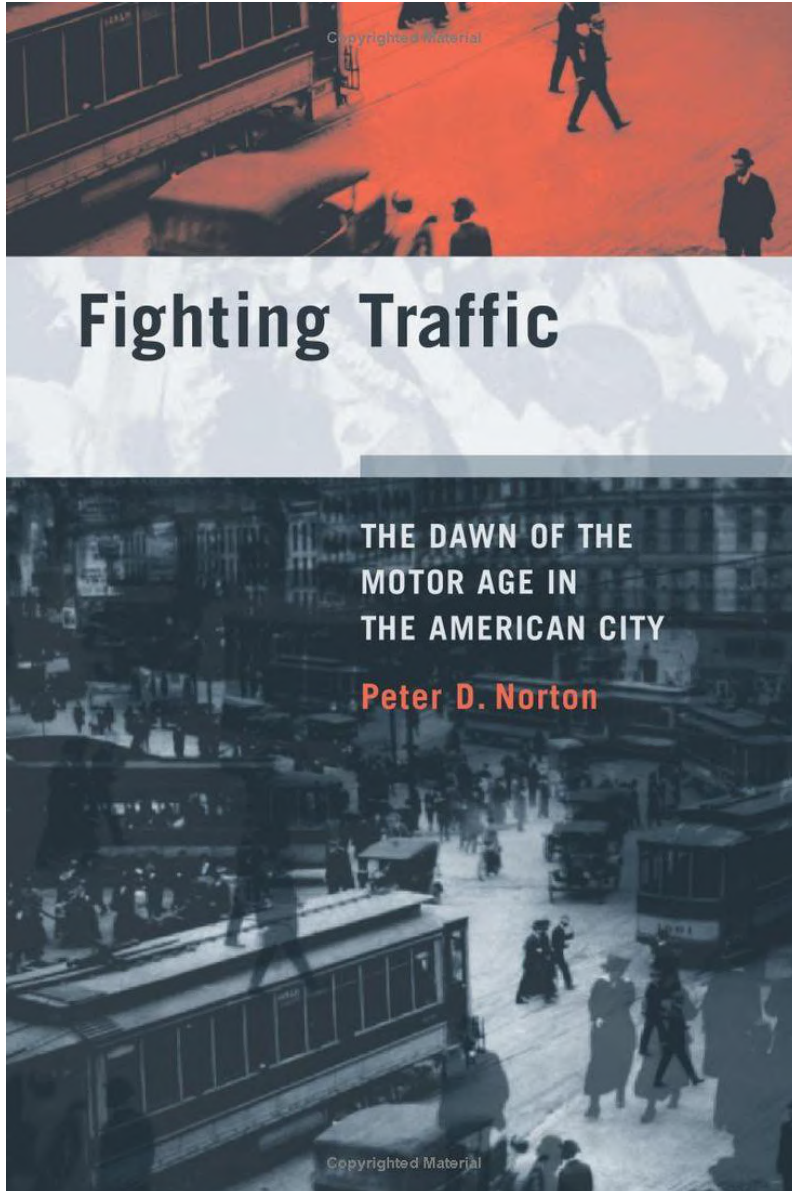
12

Dawid De @DeDawid · 12.09

W odpowiedzi do @MiastoJestNasze @PatrykJaki @warszawa
Wszystko zrozumieć, ale nie promowanie Pana J przez Was ;) On powinien być objęty pow. zakazem publikacji wywodów. Śmierć przez zamilczenie.

Miasto motoryzacji (*automotive city*)

- nowy język (znaki drogowe) i nowa dyscyplina naukowa i praktyczna (inżynieria ruchu)
- pojęcie „bezpieczeństwa ruchu” i pomysł separowania uczestników ruchu od siebie
- wyższa prędkość i nowe formy urbanistyczne (rozlewanie się miast)
- zmiana roli miasta historycznego i narodziny projektów spod znaku „odnowy miejskiej”
- nowy sposób oceny zachowań komunikacyjnych, nowe tożsamości skoncentrowane wokół transportu i nowe konflikty

LIVABLE STREETS

„Ochrona i tworzenie żywych ulic nie służy tylko do zwiększania komfortu lub bezpieczeństwa środowiska miejskiego. Ulice mają więcej funkcji. Jako miejsca dorastania większości dzieci są ważnymi przestrzeniami pośrednimi między domem i światem zewnętrznym, w których konfrontują się we własny sposób z obcymi i otoczeniem. Powinny być obszarami otwartymi i bezpiecznymi, które dziecko może odkrywać, zmieniać i używać jako tła dla wszystkich swoich działań.”

w jaki sposób to robić?

ZWYKŁA ULICA

ŻYWA ULICA

Szczecin

Gorzów
Wielkopolski

Warszawa

Dąbrowa
Górnicza

Kraków

Warszawa

→ 2017

© Paweł Jaworski

2017

[2018]

[...] →

Foto: Emilia Oksentowicz | Koncept: Davos

Kraków

© Paweł Jaworski

→ 2017

2017

2019

2020 →

Foto: Wojciech Maga

Dąbrowa Górnicza

→ 2017

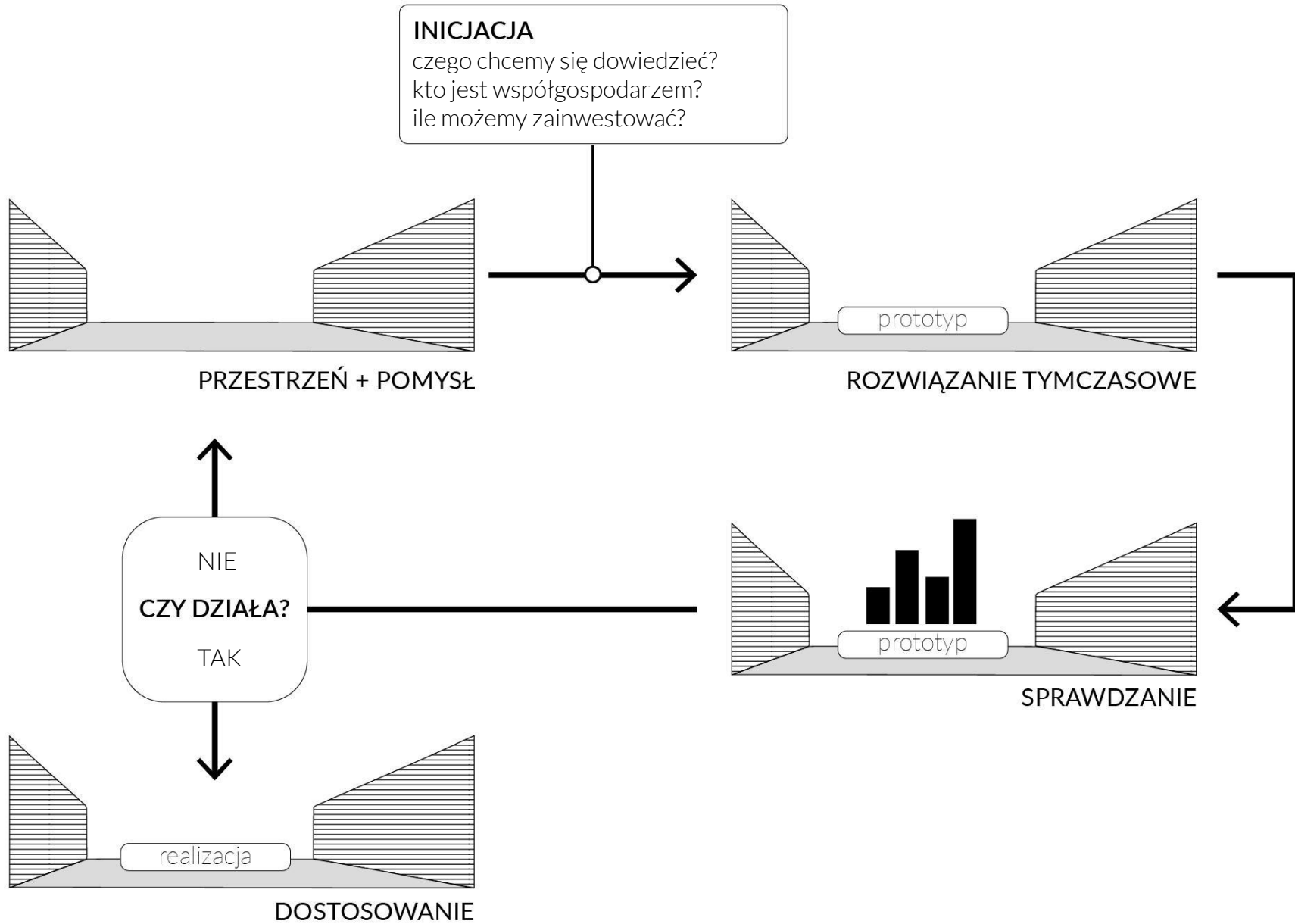
2017

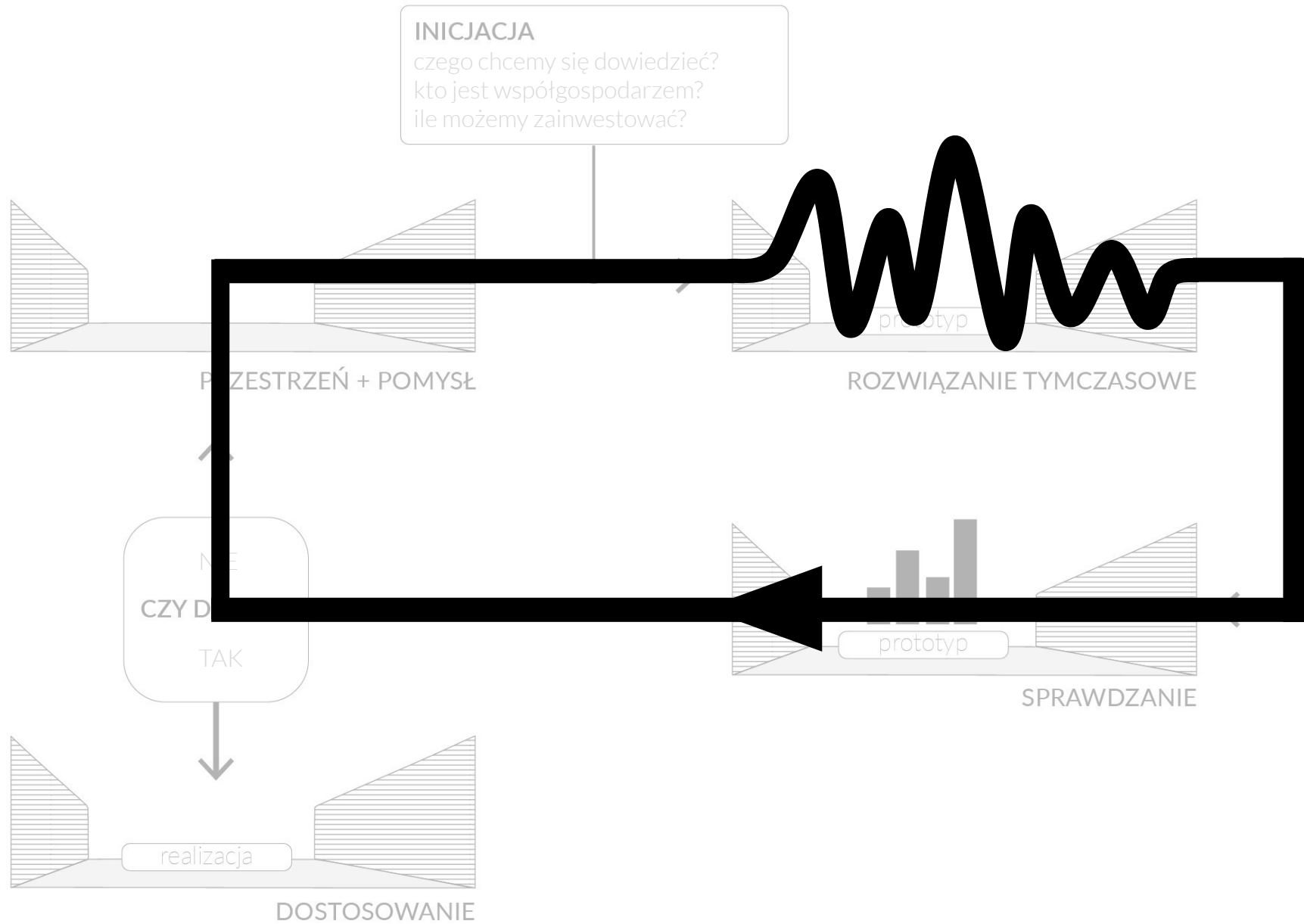

2018

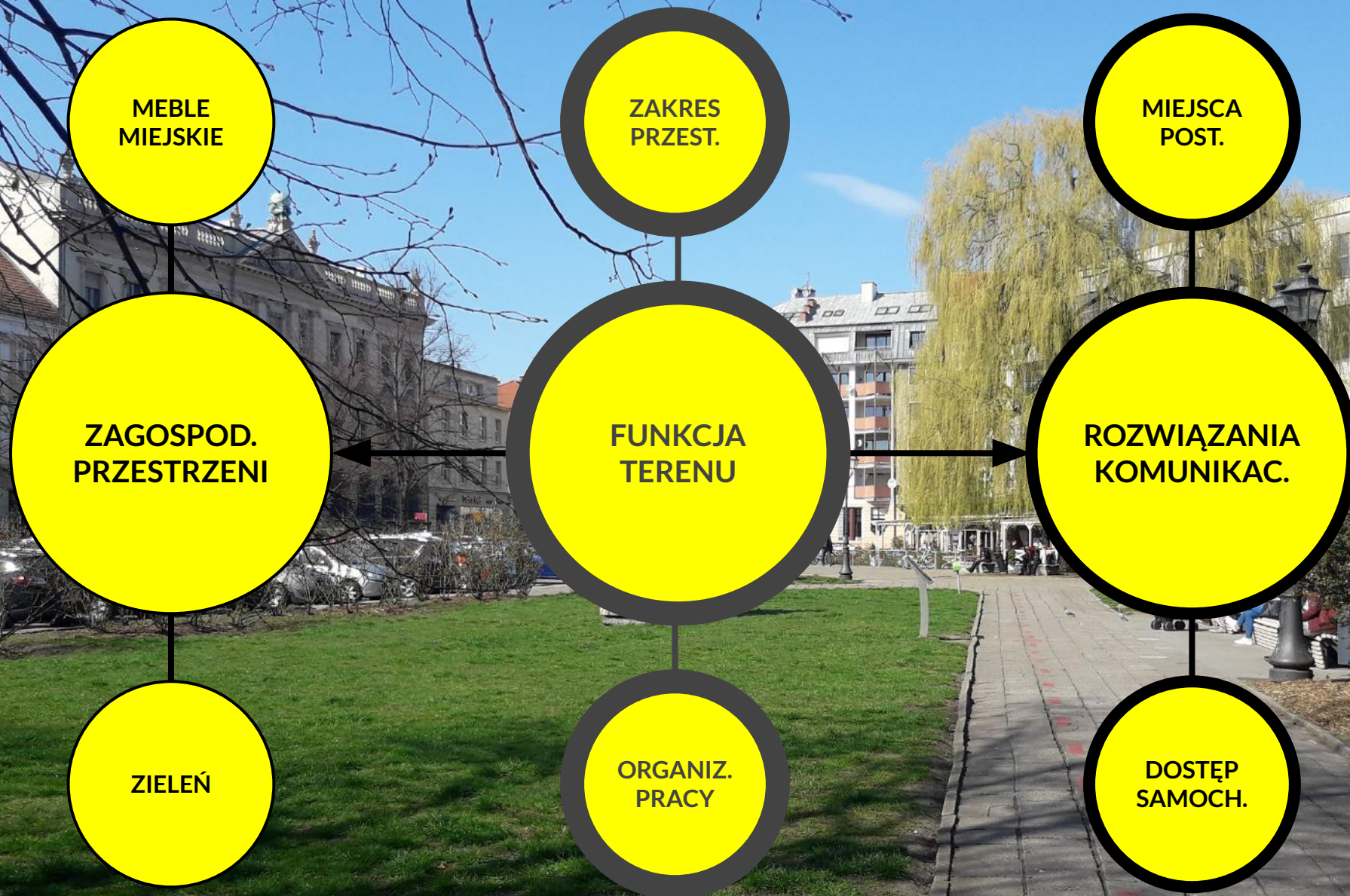

[...] →

lokalizacja

filharmonia

Centrum
Dialogu Przelomy

Muzeum
Narodowe

liceum
ogólnokształcące

szkoła
muzyczna

Akademia
Sztuka

Zamek Książąt
Pomorskich

liceum
plastyczne

katedra

Muzeum
Historii
Szczecina

Książnica
Pomorska

ważne obiekty w otoczeniu

lokalizacja

izolacja przestrzenna Starego Miasta

wieloletnie problemy transportowe

plac Orła Białego w latach 70. XX w. i w 2019 r. przed rozpoczęciem testowania zmian

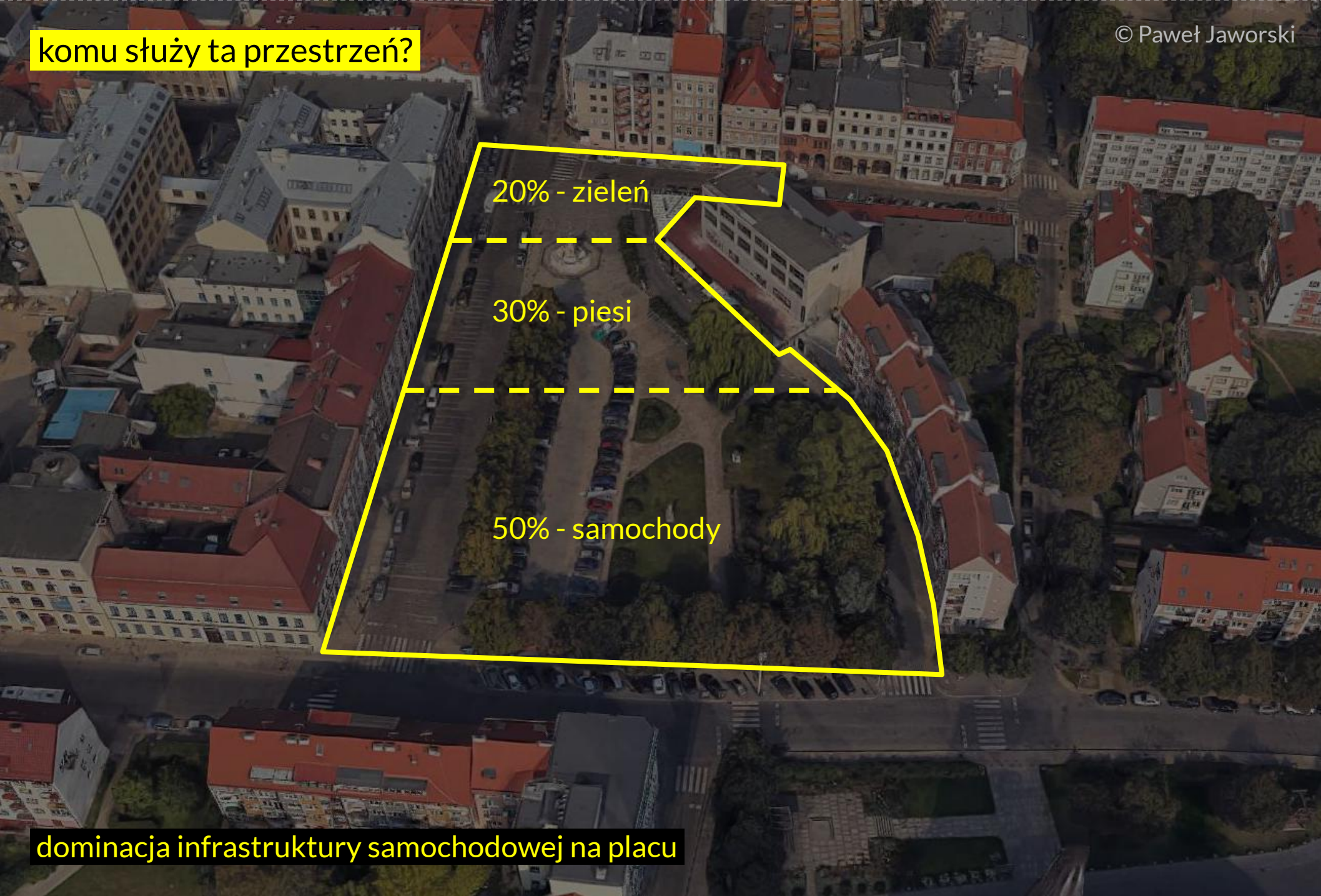
komu służy ta przestrzeń?

20% - zieleni

30% - piesi

50% - samochody

dominacja infrastruktury samochodowej na placu

idea procesu

plac Orła Białego

Rynek Warzywny

Rynek Nowy

Rynek Sienny

Bulwary

CZTERY PLACE
STAREGO MIASTA
—
REWITALIZACJA
PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

USPOKOJENIE
I OGRANICZENIE RUCHU
SAMOCHODOWEGO
W OBRĘBIE STAREGO MIASTA

EKOLOGIA URBANISTYCZNA
—
PRZESTRZEŃ PUBLICZNA
O OBIEGU ZAMKNIĘTYM

EKOLOGIA URBANISTYCZNA
—
REDUKOWANIE ZJAWISKA
WYSPIY CIEPŁA ORAZ
MAGAZYNOWANIE WÓD
OPADOWYCH

RADA GOSPODARZY PLACU
—
WŁĄCZENIE
UŻYTKOWNIKÓW
PRZESTRZENI
W ZARZĄDZANIE ZMIANAMI

WSPARCIE KULTURY
W PROCESIE REWITALIZACJI
ORAZ OŻYWIANIU
PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

UPROSZCZENIE PROCEDUR
ZAJĘCIA PASA DROGOWEGO

KSZTAŁTOWANIE
PRZESTRZENI ELASTYCZNEJ,
KTÓRĄ MOŻNA NA BIEŻĄCO
DOPASOWYWAĆ
DO ZMIENIAJĄCYCH SIĘ
POTRZEB

idea procesu

stan wyjściowy

→ 2019

2019

prototyp

© Paweł Jaworski

stan pośredni

2020

2020 →

stan docelowy

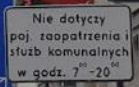
czego dotyczyły rozwiązania tymczasowe?

nowa organizacja ruchu

pro Zmieniamy plac Orła Białego

ul. Łaziebna ul. Koński Kierat
ul. Grodzka
PLAC

Kierowco, nie jedź na pamięć!

nowe wyposażenie

© Paweł Jaworski

nowe wyposażenie

© Paweł Jaworski

nowe funkcje terenu

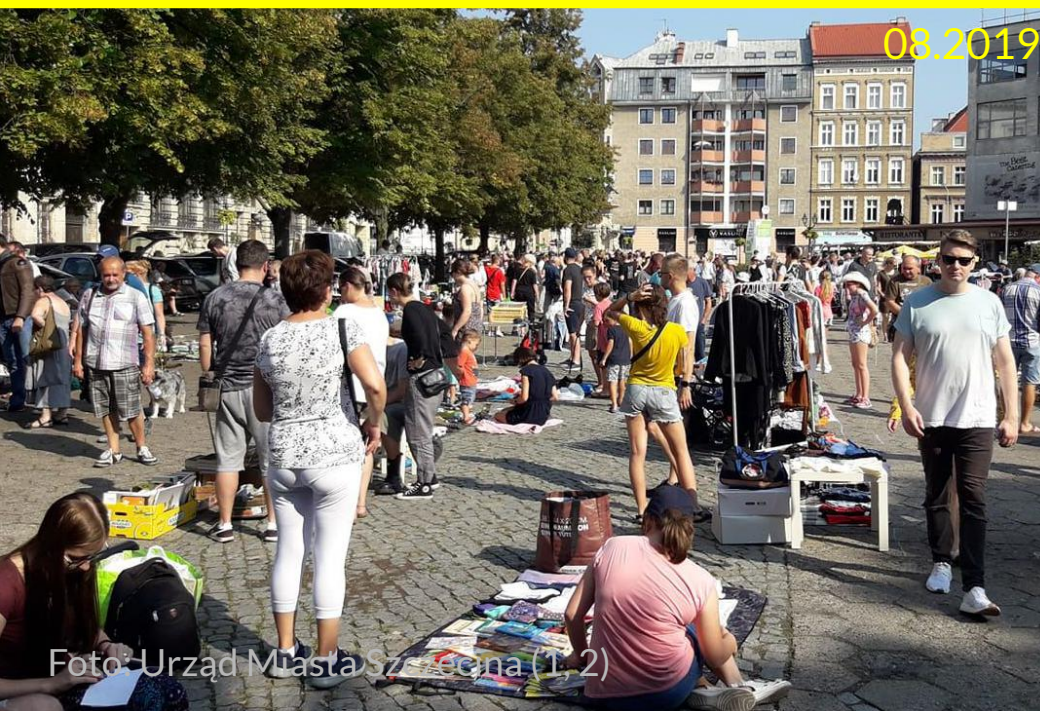

07.2019

© Paweł Jaworski

07.2019

08.2019

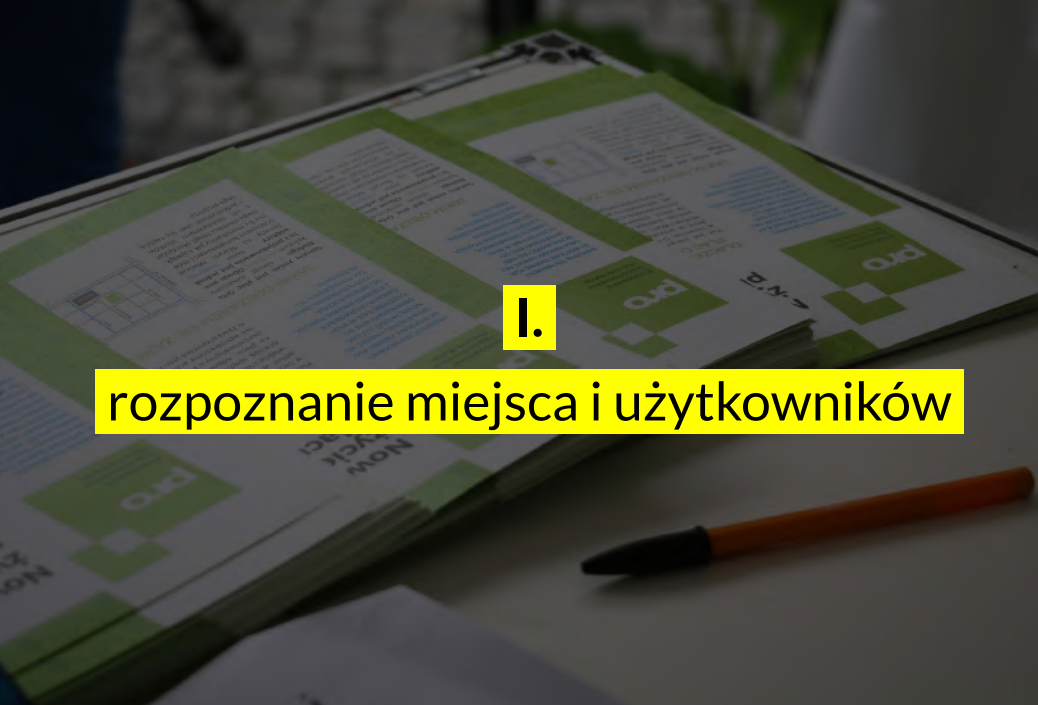

09.2020

Foto: Urząd Miasta Szczecina (1, 2)

w jaki sposób pracowaliśmy?

maj	rozmowy z mieszkańcami, przedsiębiorcami i użytkownikami placu, badania transportowe
czerwiec	praca nad założeniami prototypu, spotkania otwarte i prezentacja koncepcji zmian tymczasowych
lipiec	przygotowania organizacyjne, kampania informacyjna poprzedzająca rozpoczęcie fazy testowej
29 lipca	Jarmark Jakubowy - wprowadzenie zmian
sierpień	testowanie zmian - wariant 1
wrzesień	testowanie zmian - wariant 2, badania transportowe - I tura
październik	testowanie zmian - wariant 3, badania transportowe - II tura, wywiady z użytkownikami placu, opracowanie wyników badań, praca nad podsumowaniem
listopad	opracowanie wniosków dotyczących zmian docelowych, publiczna prezentacja wyników pracy

wizyty diagnostyczno—zapoznawcze

© Paweł Jaworski

plenerowe punkty konsultacyjno-informacyjne

DLACZEGO ZMIENIAMY PLAC ORLA BIAŁEGO?

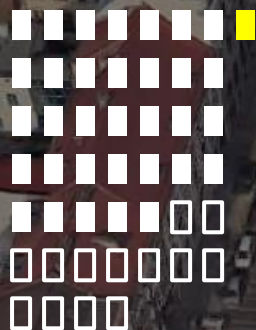
Plac jest jednym z najważniejszych miejsc w Szczecinie. O tym, jaką funkcję powinien spełniać w przyszłości, chcemy porozmawiać właśnie z Wami - ludźmi, którzy tu mieszkają, pracują, spędzają czas wolny. Spotkajmy się na placu, odpowiedzcie na nasze pytania, porozmawiajmy o zmianach, które tymczasowo wprowadzimy przekształcając to miejsce w żywą przestrzeń jeszcze w tym roku!

JAKIM OBSZAREM SIĘ ZAJMUJEMY?

Sercem zmian jest plac Orła Białego - obszar oznaczony kolorem zielonym. Obszar analiz i projektowania jest jednak większy - kolor niebieski. Zmiany na Starym Mieście traktujemy kompleksowo i chcemy by mieszkańcy jak największego obszaru mogli skorzystać z ich pozytywnych skutków i jednocześnie stali się częścią tego projektu.

pomiar potoków ruchu i badania parkowania

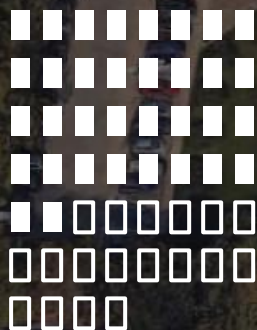
46 (33)

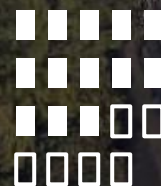
24 (14)

52 (34)

19 (13)

Legenda

- pojazdy z rejestracją ZS
- pojazdy z rejestracją inną niż ZS
- pojazdy dostawcze

parkowanie w dzień powszedni (czwartek), godz. 13:00

badania zachowań komunikacyjnych klientów restauracji i kawiarni

© Paweł Jaworski

Szanowni Państwo, Urząd Miasta realizuje projekt, którego celem jest wypracowanie nowej roli placu Orła Białego. W związku z tym prowadzone są badania obecnego funkcjonowania tej przestrzeni. Jednym z elementów procesu są anonimowe ankiety dla klientów lokali usługowych. Prosimy o wypełnienie krótkiego formularza. Dziękujemy!

70-92

Prosimy o podanie kodu pocztowego Państwa miejsca zamieszkania:

70-561

Szanowni Państwo, Urząd Miasta realizuje projekt, którego celem jest wypracowanie nowej roli placu Orła Białego. W związku z tym prowadzone są badania obecnego funkcjonowania tej przestrzeni. Jednym z elementów procesu są anonimowe ankiety dla klientów lokali usługowych. Prosimy o wypełnienie krótkiego formularza. Dziękujemy!

70-028

Szanowni Państwo, Urząd Miasta realizuje projekt, którego celem jest wypracowanie nowej roli placu Orła Białego. W związku z tym prowadzone są badania obecnego funkcjonowania tej przestrzeni. Jednym z elementów procesu są anonimowe ankiety dla klientów lokali usługowych. Prosimy o wypełnienie krótkiego formularza. Dziękujemy!

71-535

Szanowni Państwo, Urząd Miasta realizuje projekt, którego celem jest wypracowanie nowej roli placu Orła Białego. W związku z tym prowadzone są badania obecnego funkcjonowania tej przestrzeni. Jednym z elementów procesu są anonimowe ankiety dla klientów lokali usługowych. Prosimy o wypełnienie krótkiego formularza. Dziękujemy!

[] inne miejsce – gdzie?

1 miejsce pracy – gdzie?

Szanowni Państwo, Urząd Miasta realizuje projekt, którego celem jest wypracowanie nowej roli placu Orła Białego. W związku z tym prowadzone są badania obecnego funkcjonowania tej przestrzeni. Jednym z elementów procesu są anonimowe ankiety dla klientów lokali usługowych. Prosimy o wypełnienie krótkiego formularza. Dziękujemy!

71-771

Prosimy o podanie kodu pocztowego Państwa miejsca zamieszkania:

[] miejsce pracy – gdzie?

[] inne miejsce – gdzie?

© Paweł Jaworski

II.

wspólne projektowanie

Foto: Urząd Miasta Szczecina (1), Bartosz Muszyński (4)

warsztaty i spotkania z mieszkańcami i przedsiębiorcami

© Paweł Jaworski

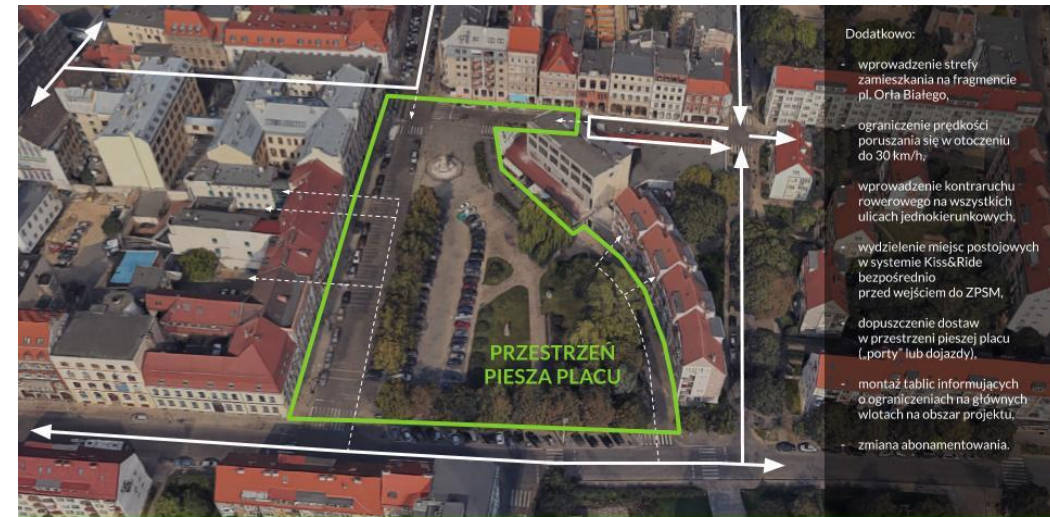
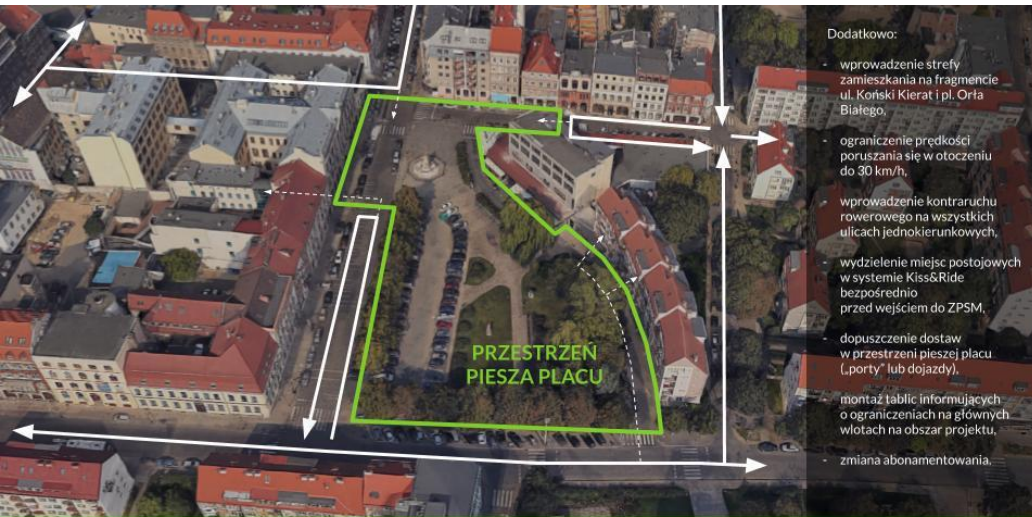

Foto: Urząd Miasta Szczecina (1), Open Gallery (2)

warsztaty z młodzieżą szkolną

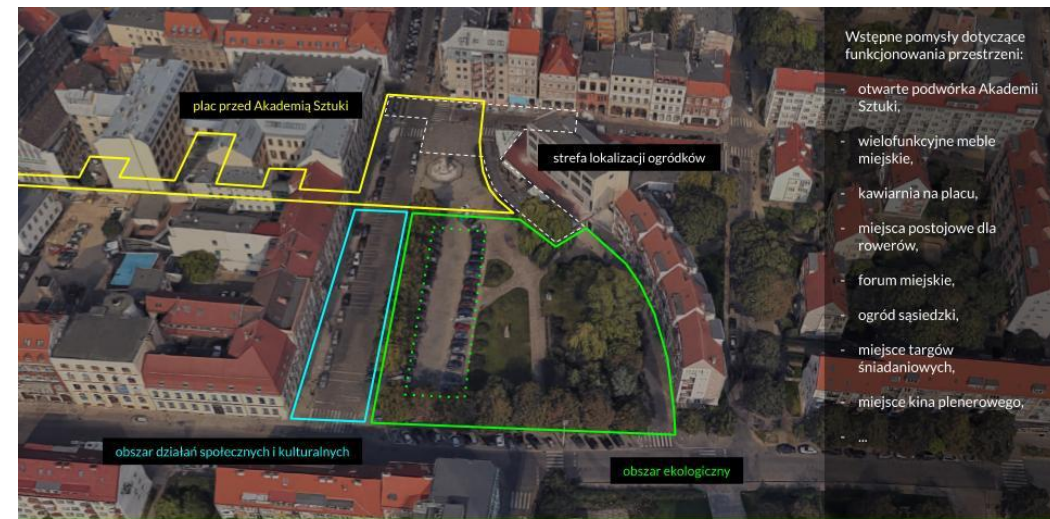
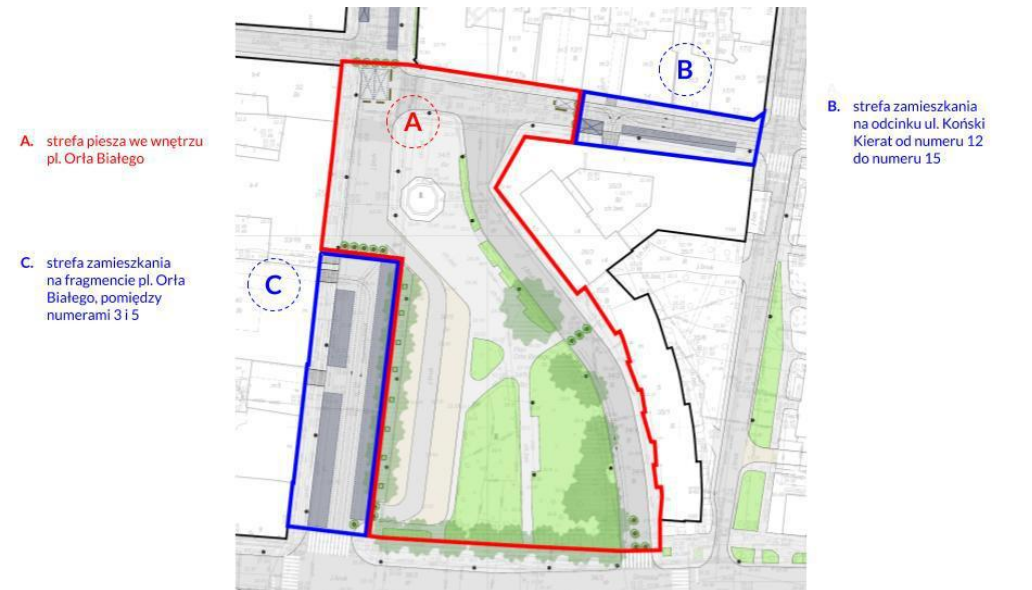

koncepcja prototypowania

Idea zmian - wariant 1 - sierpień

Idea zmian - wariant 2 - wrzesień

Idea zmian - strefy funkcjonalne

© Paweł Jaworski

III.

przygotowanie prototypu

Foto: Urząd Miasta Szczecina (1), Bartosz Muszyński (4)

sadzenie roślin z mieszkańcami

© Paweł Jaworski

•sadzenie roślin z mieszkańcami.

Foto: Przemysław Słowik

ustawianie mebli na ulicy i pielęgnacja zieleni

budowa i użytkowanie ogrodu sąsiedzkiego

© Paweł Jaworski

śniadania sąsiedzkie

© Paweł Jaworski

Foto: Magdałena Czarna

kino sąsiedzkie

© Paweł Jaworski

koncert „Muzyka w przestrzeni”

© Paweł Jaworski

Foto: Przemysław Słowik

„Wędrujące drzewa”

© Paweł Jaworski

Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu

© Paweł Jaworski

EUROPEJSKI TYDZIEŃ ZRÓWNOWAŻONEGO TRANSPORTU 16-22 WRZEŚNIA

PRZYSTANKI I KOMBINACJI ZBIOROWEJ DZIENNEJ
W PROMIENIU OKRĘGÓ 500 METRÓW, CZYLI 5-8 MINUT PIESZO
OD PLACU ORŁA BIAŁEGO.

Ten obszar obsługujemy jawni przez 8 linii tramwajowych i 13 linii autobusowych.
W przypadku, gdybyśmy zwiększyli promień o tylko 100 metrów (1-2 minuty drogi
pieszej), w obszarze zwiększyłoby się do 11 linii tramwajowych i 20 linii autobusowych.

#mobilityweek

Foto: Karolina Grochowicka

Protest Tysięcy Miast Młodzieżowego Strajku Klimatycznego

© Paweł Jaworski

koncert „Pożegnanie lata”

© Paweł Jaworski

codzienne życie placu

© Paweł Jaworski

codzienne życie placu

codzienne życie placu

korygowanie rozwiązań testowych

© Paweł Jaworski

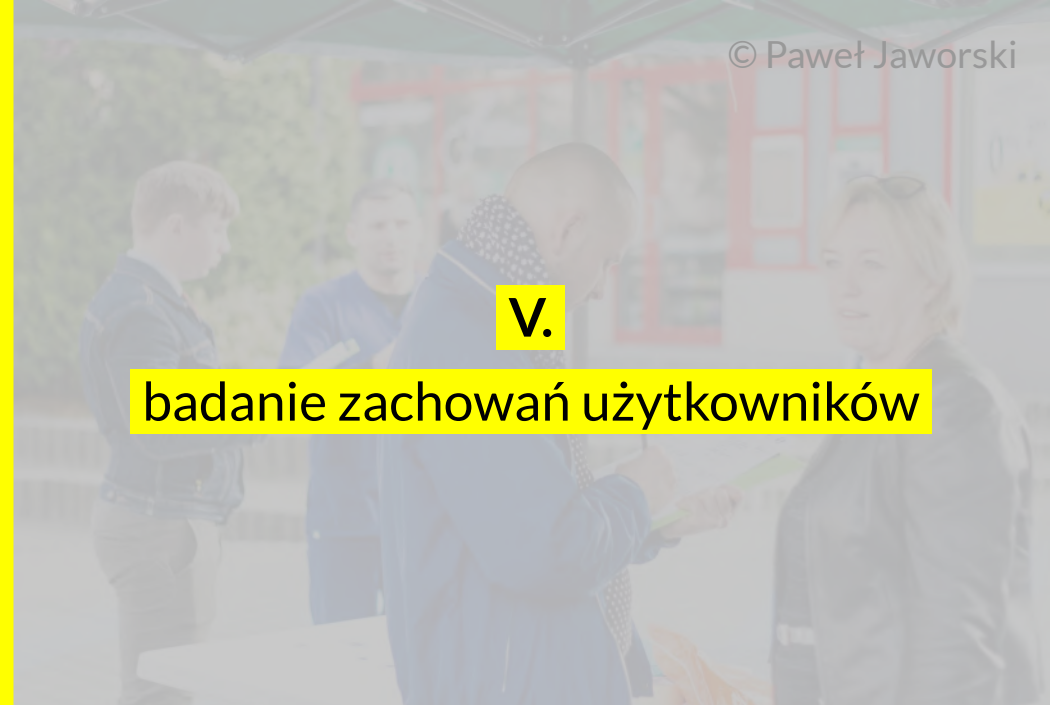

Foto: Przemysław Słowik

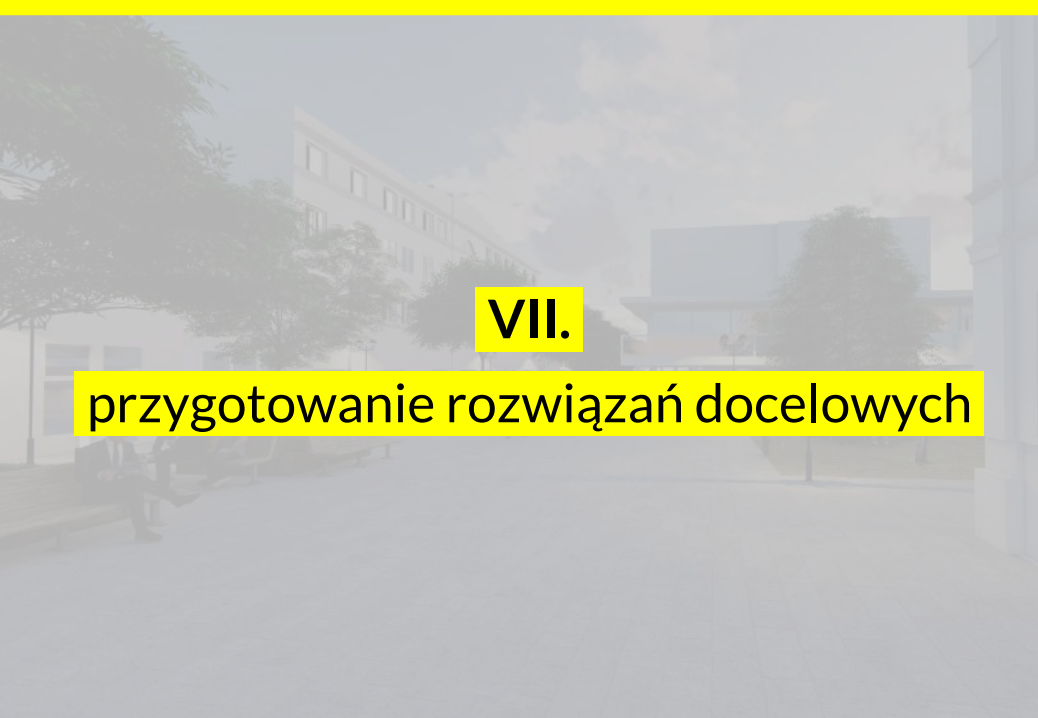
Dodatkowo:

- strefa zamieszkania na części ul. Koński Kierat, pl. Orła Białego, ul. Łazienkiej oraz fragmencie ul. Staromłyńskiej na wysokości ZPSM,
- zmiana porządku parkowania na ul. Staromłyńskiej (część północno-zachodnia - skośne, pozostały obszar - równoległe),
- dodatkowe miejsca dla osób niepełnosprawnych,
- zakaz parkowania przy katedrze na ul. Grodzkiej,
- ograniczenie prędkości poruszania się w otoczeniu placu do 30 km/h,
- kontraruch rowerowy na ulicach jednokierunkowych,
- wydzielenie miejsc postojowych w systemie Kiss&Ride bezpośrednio przed wejściem do ZPSM,
- dopuszczenie dostaw w przestrzeni pieszej placu („porty” lub dojazdy),
- montaż tablic informujących o ograniczeniach na głównych wlotach na obszar projektu.

V.

badanie zachowań użytkowników

VII.

przygotowanie rozwiązań docelowych

VIII.

stopniowe wdrażanie zmian

dlaczego to działa?

A photograph of an outdoor cafe scene. In the foreground, a person in a wheelchair is seen from behind, wearing a pink shirt and blue jeans. A woman in a grey t-shirt and white leggings is walking past them. In the background, several people are sitting at tables, some eating and drinking. There are bicycles parked on the left side. The ground is painted green, and there are orange plastic barriers on the right. The scene is bright and sunny.

proces bazuje na codziennym doświadczaniu przestrzeni,
a nie abstrakcyjnej dyskusji o niewyobrażalnej przyszłości

proces ujawnia konsekwencje realizacji projektu
przed jego kosztownym wdrożeniem

proces umożliwia rozmowę o rzeczywistych potrzebach,
a nie tylko lękach i obawach przed zmianą

proces pozwa odkryć „nieznane nieznane”,
a przez to lepiej określić warunki brzegowe projektowania

proces jest przestrzenią dla „milczącego użytkownika”

A group of people, including women and a child, are sitting at an outdoor cafe table. The table is surrounded by lush green plants with small pink flowers. In the background, there is a building with a glass door and a sign that says "MARDOM". A man in a grey hoodie and cap is standing near the door. The scene is bright and sunny.

proces dostarcza lepszych (nie najlepszych) rozwiązań,
które można porównywać względnie szybko, łatwo i tanio

proces przywraca radość korzystania z przestrzeni publicznej

[FB] Experimental Urbanism — Paweł Jaworski

[FB] Nowe Życie Placu

Zdjęcia i materiały badawcze pochodzą z projektu „Nowe Życie Placu” w Szczecinie, realizowanego przez Urząd Miasta Szczecina w 2019 r.

Fotografie wykorzystane w części „dlaczego to działa?” zostały wykonane w trakcie realizacji przez Fundację Napraw Sobie Miasto projektu „Żywa Ulica” w Dąbrowie Górniczej.